

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 30.10.1967, sp. zn. 4 Cz 114/67, ECLI:CZ:NS:1967:4.CZ.114.1967.1

Číslo: 16/1968

Právní věta:

Zánik vyživovacej povinnosti nemôže spôsobiť skutočnosť, že maloletá je schopná akejkoľvek zárobkovej činnosti, bez ohľadu na jej odôvodnené záujmy, schopnosti, zdravotný stav a celkovú telesnú spôsobilosť, ako i bez ohľadu na spoločenskú potrebu takejto práce.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 30.10.1967

Spisová značka: 4 Cz 114/67

Číslo rozhodnutí: 16

Číslo sešitu: 2-3

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Vyživovací povinnost

Předpisy: 94/1963 Sb. § 33
§ 85

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Ako vyplýva z výroku rozsudku okresného súdu, otec mal. D. M., nar. 11. 2. 1951, J. M. bol podľa rozsudku Okresného súdu v Prievidzi povinný platiť na maloletú výživné v sume 230 Kčs mesačne.

Návrhom zo dňa 14. 10. 1966 sa však otec domáhal zrušenia vyživovacej povinnosti z toho dôvodu, že mal. dcéra D. skončila povinnú školskú dochádzku; od 1. 9. 1966 mala v štúdiu pokračovať alebo nastúpiť do učňovského pomeru, avšak ani jeden predpoklad sa nesplnil, takže mal. D. nastúpila do práce, za ktorú dostáva plat a nie je odkázaná na výživné od otca.

Na pojednávaní 4. 11. 1966 súd vypočul mal. D., ktorá uviedla, že do práce nenastúpila, pretože v priemyselných podnikoch ju neprijali, pretože nemá 16 rokov. Na JRD sa o prácu nezaujímal.

Z výpovedi matky mal. D., A. S., vyplynulo, že pre mal. D. nehľadala prácu v JRD, pretože na poľnohospodárske práce je mal. D. telesne slabá, a v priemyselných podnikoch ju neprijali pre nedostatok veku. Na ďalšie štúdium nebola prijatá. Po skončení školskej dochádzky pracovala prechodne v podniku K. v P. a v materskej škôlke.

Podľa vyjadrenia otca by maloletá mohla pracovať v podniku T. s., kde sú voľné miesta; je len treba

sa o ne zaujímať. Podľa jeho názoru maloletá nepracuje v stálom pracovnom pomere preto, že matka o jej zaradenie do práce nemá zrejme záujem.

Okresný súd v Prievidzi výpovede účastníkov nehodnotil, inými dôkaznými prostriedkami skutočný stav veci nezisťoval a napriek tomu učinil záver, že pre maloletú je dosť pracovných príležitostí nielen v závodoch, ale aj v poľnohospodárstve. Zrušil preto povinnosť otca platiť výživné so spätnou platnosťou od 1. 9. 1966.

Najvyšší súd rozhodol o sťažnosti pre porušenie zákona podanej predsedom Najvyššieho súdu, že rozhodnutím okresného súdu v Prievidzi bol porušený zákon a toto rozhodnutie zrušil.

Z odôvodnenia:

Podľa § 85 ods. 1 zák. o rod. vyživovacia povinnosť rodičov k deťom trvá do doby, pokiaľ deti nie sú samé schopné sa živiť.

Zánik vyživovacej povinnosti nemôže spôsobiť skutočnosť, že maloletá je schopná akejkol'vek zárobkovej činnosti bez ohľadu na jej odôvodnené záujmy, schopnosti, zdravotný stav a celkovú telesnú spôsobilosť, ako i bez ohľadu na spoločenskú potrebu takejto práce. Rodičia sú povinní dbať o to, aby si dieťa zvolilo taký obor spoločenskej práce, v ktorom by sa rozvíjali jeho duševné a telesné schopnosti. Za ich všestranný rozvoj u svojich detí sú rodičia spoločnosti zodpovední (čl. IV základných zásad zákona o rodine). Iné pojatie schopnosti dieťaťa samo sa živiť je v rozpore nielen s článkom IV základných zásad zákona o rodine, podľa ktorých je treba jednotlivé ustanovenia zákona o rodine vykladať, ale aj s § 33 ods. 1 cit. zák. Preto okresný súd, ktorý vchádzal z názoru, že k zániku vyživovacej povinnosti stačí spôsobilosť k akejkol'vek zárobkovej činnosti, porušil zákon v ustanovení § 85 ods. 1 zák. o rod. v spojení s ustanovením § 33 ods. 1 cit. zák. Bez ohľadu na tento nesprávny názor na otázku schopnosti dieťaťa živiť sa samo, okresný súd nemal oporu ani pre záver, že maloletá môže vykonávať akúkoľvek zárobkovú činnosť. Výpoveď maloletej, jej matky a otca v otázke pracovných príležitostí sa zásadne líšili. Rozpory v nich súd neodstránil vykonaním dokazovania o skutočnostiach rozhodných pre záver o dostatku pracovných príležitostí (napr. dotazom na odbor pracovných síl ONV, príp. dotazmi na konkrétne uvedené podniky, formulované so zreteľom na požadovaný vek pracovníka apod.), ale sa s nimi vysporiadal poukazom na ničím nepodloženú skúsenosť súdu o dostatku možností zapojiť sa do pracovného procesu.

Rozhodnutím okresného súdu bol preto porušený zákon aj v ustanoveniach § 6, 120 ods. 1, § 132 o. s. p. v spojení s ustanovením § 85 ods. 1 zák. o rod.